

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-03-22
Besvaras senast
2023-03-29 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2022/23:478 Västlänkens ökade kostnader och förseningar

Ingen göteborgare har undgått byggandet av Västlänken och debatten om densamma. Projektet har varit omdiskuterat lokalt men även nationellt i över ett decennium. Orsaken till att debatten har varit långvarig är att ungefär hälften av projektet bekostas av berörda kommuner och regionen trots att staten vanligtvis brukar finansiera så pass vital infrastruktur. Det var ett val som den dåvarande alliansregeringen gjorde, och göteborgarna fick ta ett stort ekonomiskt ansvar genom skattsedeln och trängselskatten.

Nu, över tio år senare, har byggandet startat. Samtliga fyra stationer belägna i innerstaden har påbörjats och har stor inverkan på möjligheten att ta sig runt i staden. För göteborgarnas mobilitet på kort sikt är det av yttersta vikt att tidsplanerna håller, och på lång sikt är det självklart av yttersta vikt att projektet färdigställs för att bygga ihop arbetsmarknadsregionen.

Under Trafikverkets upphandling av de entreprenörer som skulle genomföra byggandet valdes för två av stationerna ett företag som låg rejält under övriga anbud. Det är uppseendeväckande att Trafikverket gick vidare med ett anbud som relativt sett var så pass mycket lägre. En översyn behövs för att ta reda på om Trafikverket tvingades välja detta anbud. Om så är fallet behöver hela upphandlingsregelverket kring infrastrukturprojekt ses över. Annars kommer Sverige att fortsätta dras med upphandlingar som uppenbarligen kommer att gå över budget. Det skulle innebära stora risker för framtida infrastrukturprojekt men framför allt skada allmänhetens förtroende för statens möjlighet att tillhandahålla den infrastruktur Sverige behöver, inte minst för att skapa nya gröna jobb och bidra till en hållbar omställning av samhället.

Under våren 2022, lägligt nog precis innan ett val, inkom det rapporter om att entreprenören för stationen i Haga dras med ökande kostnader och försenad tidsplan med krav att få ytterligare medel av Trafikverket. Nu har Trafikverket sagt upp denna entreprenör, och bygget, som är beläget på en känslig punkt i Göteborgs trafikflöde, står helt still. Ett färdigställande kommer att kosta långt mer än budgeterat, och tidsplanen kommer inte att kunna hållas, enligt Trafikverket.

Nyligen har det även framkommit att stationen vid Korsvägen, vilket är ett bygge beläget i ett än mer känsligt område för trafiken i Göteborg, dras med förseningar och fördröjningar. Tyvärr går det bara att konstatera att

Trafikverkets samlade upphandling för bygget av Västlänken har inneburit att leverantörerna tjänar på att inte följa de avtal som finns. Så kan vi inte ha det i Sverige. Det är en helt oacceptabel ordning för stora statliga byggprojekt. I Göteborg och i Sverige.

Göteborgarna har, genom den av riksdagen beslutade trängselskatten, redan tagit ett ovanligt och stort ekonomiskt ansvar för byggandet av Västlänken. Infrastruktur av den här skalan är en riksangelägenhet och ytterst statens ansvar. Därför måste regeringen ta sitt ansvar och granska upphandlingar generellt vid stora infrastrukturprojekt samt hur Trafikverket har skött Västlänken specifikt, garantera att projektet färdigställs och säkerställa att finansiering finns för att slutföra byggandet. Göteborgarna har redan betalat mer än tillräckligt. En sådan granskning behöver gå till botten med varför Trafikverkets budget och tidsplan riskerar att spricka, hur man undviker liknande problem i framtida projekt samt hur de ansvariga parterna – staten och de upphandlade entreprenaderna – kan agera för att minimera skadeverkningarna av den spruckna tidsplanen samt budgeten för Göteborg och göteborgarna.

Min fråga till finansminister Elisabeth Svantesson, med ovanstående som bakgrund, är:

På vilket sätt tänker ministern och regeringen agera för att hantera Trafikverkets ökande kostnader för byggandet av Västlänken, och hur ska regeringen säkerställa att Västlänken byggs enligt tidsplan och blir färdigbyggd utan att ytterligare lägga kostnaden på göteborgarna?

.....

Mattias Jonsson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch